

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В. О. СУХОМЛИНСЬКОГО
Кафедра німецької мови і літератури

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор із науково-педагогічної
роботи _____

Н. І. Василькова

31 серпня 2016 р.

ПРОГРАМА ВИРОБНИЧОЇ

ПРАКТИКИ у ЗОШ

Ступінь магістра

Галузь знань 0203 Гуманітарні науки

035 Філологія

Код та найменування спеціальності

035.04 Германські мови та літератури (переклад включно)

Предметна спеціалізація

Німецька мова і література

Освітня програма

Факультет іноземної філології

Програму розроблено та внесено: Миколаївський національний університет імені В. О. Сухомлинського

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ: Кирилюк Світлана Василівна, ст. викладач кафедри німецької мови і літератури, кандидат філологічних наук.

Програму схвалено на засіданні кафедри німецької мови і літератури
Протокол від «23» серпня 2016 року № _1_

Завідувач кафедри німецької мови і літератури _____ (МайстренкоМ.І.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією філологічного факультету

Протокол від «28» серпня 2016 року № 1
Голова навчально-методичної комісії _____ (Васіна І.В.)

Програму погоджено навчально-методичною комісією університету

Протокол від «29» серпня 2016 року № 11
Голова навчально-методичної комісії університету _____ (Василькова Н. І.)

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Миколаївським національним університетом ім. В.О. Сухомлинського

Вступ

Виробнича практика студентів у ЗОШ спеціальності 035 Філологія є невід'ємною складовою частиною професійної підготовки фахівців, що здобувають освітньо-кваліфікаційний рівень «магістр». Практика проводиться в умовах, максимально наближених до реальних майбутньої професійної діяльності. Виробнича практика дозволяє студентам-магістрам детальніше ознайомитися з системою теоретичної та практичної підготовки вчителів та спробувати себе в ролі вчителя старшої школи.

Тривалість практики 4 тижня.

У процесі практики студентам надається можливість спостерігати за індивідуальним стилем викладання досвідчених учителів, ознайомитися та спробувати на практиці нові методи та прийоми роботи в учнівській аудиторії, а також дізнатися про можливості використання нових інформаційних технологій в процесі підготовки вчителів старшої школи.

Практика передбачає безперервність та послідовність і є логічним продовженням професійної підготовки студента-магістра в університеті, що розпочинається навчальною педагогічною практикою на попередніх курсах.

Практика систематизує та поглиблює знання про методику підготовки вчителів; сприяє формуванню особистого стилю викладання, об'єктивній оцінці своїх можливостей, застосуванню різноманітних методів та прийомів навчання, сучасних педагогічних технологій, а також спонукання студентів-практикантів до подальшої активності та самостійності в набутті професійних, перцептивних, проектувальних, адаптивних, організаційних та пізнавальних умінь.

Програма виробничої практики є основним навчально-методичним документом для студентів та керівників практики від навчального закладу.

ХАРАКТЕРИСТИКА БАЗ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ

Базою виробничої практики студентів у ЗОШ є школи нового типу, школи з поглибленим вивченням іноземних мов.

Кафедра німецької мови і літератури має досвідчений професорсько-викладацький склад та володіє достатньою методичною базою для того, щоб забезпечити якісну підготовку фахівців за профілем, і таким чином відповідає програмним вимогам практики.

МЕТА ПРАКТИКИ

Виробнича практика студентів у ВНЗ спеціальності 035.04 Германські мови та літератури (переклад включно) спрямована на формування професійно-особистісних якостей, необхідних вчителю старшої школи, узагальнення та систематизацію професійних знань та навичок, розвиток уміння застосовувати набуті знання в умовах реального процесу навчання, а також на вивчення та апробацію інноваційних методів та прийомів викладання у старшій школі.

Основною метою виробничої практики у ЗОШ є методична підготовка студентів до виконання роботи вчителя німецької мови, позакласної роботи з іноземної мови.

ЗАВДАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ:

- Ознайомлення студентів з програмою підготовки вчителів: аналіз навчальних програм з німецької мови та зарубіжної літератури;
- формування в студентів-магістрантів професійно-ціннісних якостей особистості вчителя: професійної компетенції, творчого підходу під час підготовки до проведення практичних занять зі школярами;
- поглиблення теоретичних знань з методики викладання німецької мови в старшій школі;
- вивчення студентами-магістрантами передового досвіду роботи вчителів (підбір та аналіз експериментального та теоретичного матеріалу для виконання навчально-дослідних, науково-дослідних робіт

та подальшої професійної діяльності);

- оволодіння методикою розробки навчально-методичних матеріалів, призначених для використання на уроках;
- формування практичних навичок і розвиток умінь для виконання професійних завдань та обов'язків інноваційного характеру в якості вчителя німецької мови;
- вивчення передового практичного досвіду;
- розвиток умінь організації основних форм навчання в старшій школі, застосування сучасних технологій і методів, що сприяють активізації навчально-пізнавальної діяльності учня;
- формування навичок професійного й педагогічного спілкування зі учнівською аудиторією;
- виховання в магістрантів морально-етичних якостей вчителя старшої школи, індивідуального творчого стилю професійної діяльності, потреби в самоосвіті;
- розвиток професійно значущих якостей особистості;
- вироблення творчого, дослідницького підходу до майбутньої професійної діяльності;
- проведення експерименту для написання випускної роботи освітньо-кваліфікаційного рівня “Магістр”.

У цілому зазначені завдання спрямовані на отримання студентами відповідного досвіду роботи вчителя старшої школи, на поглиблення теоретичних знань та розвиток практичних умінь для розв'язання певних проблем, пов'язаних з ефективною викладацькою діяльністю.

ЗМІСТ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Кредит 1. Ознайомлення зі структурою та змістом навчальних планів з німецької мови у старшій школі.

Самостійна робота:

Ознайомлення з принципами управління діяльністю кафедри іноземних мов;

Відвідування занять провідних вчителів німецької мови і зарубіжної літератури з подальшим їх аналізом;

Спостереження за навчальним процесом у старшій школі;

Участь у роботі засідань кафедри іноземних мов;

Робота з науково-методичною літературою.

Кредит 2. Проведення уроків у старшій школі.

Самостійна робота:

Підготовка навчально-методичних матеріалів до уроків;

Використанням нового педагогічного досвіду, нових методик викладання німецької мови;

Робота з науково-методичною літературою.

Кредит 3. Вивчення особливостей використання новітніх інформаційних технологій при навчанні німецької мови та зарубіжної літератури у старшій школі.

Самостійна робота:

Підготовка навчально-методичних матеріалів до уроків з урахуванням інноваційних педагогічних технологій.

Відвідування занять своїх однокурсників з подальшим їх аналізом;

Робота з науково-методичною літературою.

Кредит 4. Організація та проведення самостійної роботи у старшій школі.

Самостійна робота:

Вимоги до організації та проведення самостійної роботи в школі;

Ознайомлення з наявною методичною літературою до самостійної роботи учнів;

Складання завдань для організації самостійної роботи студентів;

Робота з навчально-методичною літературою.

Кредит 5. Проведення підсумкового контролю, проведення тестового контролю учнів старшої школи.

Самостійна робота:

Складання завдань для проведення поточного та підсумкового контролю, завдань для проведення тестового контролю з німецької мови;

Розробка дидактичних матеріалів, слайдів;

Проведення контролю знань (власні розробки контрольних робіт, питань до самостійної роботи учнів);

Робота з навчально-методичною літературою.

Тема 6. Виховна робота в учнівському колективі. Форми та методи організації й проведення виховної роботи з учнями старшої школи.

Самостійна робота:

Ознайомлення з планом організаційно-виховної роботи школи та вчителів німецької мови і зарубіжної літератури;

Участь у виховній роботі в учнівському колективі, виконання доручень класного керівника;

Участь у профорієнтаційній роботі;

Участь у організації та проведенні організаційно-виховних заходів кафедри німецької мови і літератури;

Підготовка доповіді про результати проходження виробничої практики для підсумкової конференції.

На виробничу практику відводиться 180 годин/6 кредитів ECTS.

Шкала оцінювання навчальної діяльності студентів під час асистентської практики

	КД 1	КД 2	КД 3	КД 4	КД 5	КД 6	Загальний бал
--	------	------	------	------	------	------	---------------

1.	50- 100	50- 100	50- 100	50- 100	50- 100	50- 100	600
----	---------	---------	---------	---------	---------	---------	-----

Форма підсумкового контролю успішності проходження виробничої практики у ЗОШ

- Формою підсумкового контролю успішності з виробничої практики є залік.

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ

Підсумки практики підводяться на заключній науково-методичній конференції, під час якої студенти складають залік. Окрім того, студенти письмово звітують в індивідуальному щоденнику, надають відповідну звітну документацію та беруть участь у підсумковій конференції в університеті.

Студент, який не виконав програму практики, отримав незадовільний відзив від методиста/групового керівника або незадовільну оцінку при складанні заліку, відраховується з університету.

ВИМОГИ ДО ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

До заключної науково-методичної конференції студентам необхідно надати таку звітну документацію:

1. Індивідуальний план практики.
2. Характеристику роботи студента під час практики від вчителя німецької мови та зарубіжної літератури, що містить дані про ступінь підготовки студента, якість виконаних робіт, ставлення до роботи, рекомендації.
3. Щоденник практики, що повинен містити теми проведених уроків, відгук вчителя німецької мови і зарубіжної літератури.
4. Конспекти двох проведених уроків з німецької мови і зарубіжної літератури.
5. Конспект одної проведеної класної години.

Критерії оцінювання результатів виробничої практики

Оцінка «відмінно»:

- наявність звіту, який подано у встановлений термін, та щоденника практики;
- наявність конспектів двох проведених уроків з німецької мови і зарубіжної літератури, які оцінено на «відмінно» методистом від кафедри;
- наявність конспекту або сценарію проведеної класної години, яка оцінена на «відмінно» методистом від кафедри;
- всі завдання практики виконано в повному обсязі, виявлено вміння студента застосовувати й творчо використовувати педагогічні та методичні знання, пов'язані з особливостями педагогічної діяльності;
- оцінка «відмінно» в характеристиці групового керівника на роботу студента-практиканта;
- вияв творчих здібностей, ініціативності під час підготовки та проведення уроків у старшій школі.

Оцінка «добре»:

- наявність звіту, який подано у встановлений термін, та щоденника практики;
- наявність конспектів двох проведених уроків з німецької мови і зарубіжної літератури, які оцінено на «добре» методистом від кафедри;
- наявність конспекту або сценарію проведеної класної години, яка оцінена на «добре» методистом від кафедри;
- всі завдання практики виконано в неповному обсязі, виявлено вміння студента застосовувати педагогічні та методичні знання, пов'язані з особливостями педагогічної діяльності;
- оцінка «добре» в характеристиці групового керівника практики на роботу студента-практиканта.

Оцінка 3 «задовільно»:

- неохайність та помилки в звіті та щоденнику практики, несвоєчасність подання звітної документації;
- наявність конспектів двох проведених уроків з німецької мови і зарубіжної літератури, які оцінено на «задовільно» методистом від кафедри;
- наявність конспекту або сценарію проведеної класної години, яка оцінена на «задовільно» методистом від кафедри;
- всі завдання практики виконано, але допущені численні помилки;
- задовільна оцінка в характеристиці групового керівника практики.

Оцінювання проведених занять під час виробничої практики здійснюється згідно з вимогами до організації та проведення уроків у старшій школі:

1. Цілеспрямованість заняття:

- тема уроку, тип;
- цілі уроку (практична, загальноосвітня, розвивальна, виховна);
- відповідність уроку виховним цілям.

2. Структура та зміст уроку:

- фіксація етапів уроку та їх послідовність;
- відповідність прийомів навчання основним цілям навчання;
- раціональність співвідношення тренувальних та мовленнєвих вправ;
- характеристика допоміжних засобів навчання, їх доцільність та ефективність;
- розвивальна, виховна, загальноосвітня цінність мовленнєвого матеріалу уроку та вправ.

3. Активність учнів на уроці:

- основні форми взаємодії вчителя та учнів, поетапність та послідовність;
- прийоми стимуляції мовленнєвої та розумової активності учнів.

4. Мовленнєва поведінка вчителя:

- відповідність мовлення вчителя мовленнєвим нормам, її адаптації до рівня мовленнєвої підготовки студентів до вимог програми;
- ступінь володіння виразами аудиторного вжитку;
- чіткість та доступність формулювання вчителем завдань;
- доцільність використання рідної мови вчителем на уроках;
- співвідношення мовлення вчителя та учнів на уроці.

5. Результативність уроку:

- чому навчилися учні на уроці;
- відповідність рівня сформованості мовленнєвих навичок та вмінь поставленим цілям;
- об'єктивність та мотивація виставлених вчителем оцінок.

При оцінці враховується звіт про практику та характеристика роботи студента методистом і груповим керівником.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. -К.: Світ, 2004- 147 с.
2. Загвязинский В. И., Атаханов Р. Методология и методика дидактического исследования / В. И. Загвязинский, Р. Атаханов. - М.: Академия, 2005. - 208 с.
3. Маслыко Е.А. Настольная книга преподавателя иностранного языка. - Минск: Высшая школа, 2001.
4. Методичні рекомендації до складання навчальних програм дисциплін та робочих навчальних програм кредитних модулів / Уклад. В. П. Головенкін. - 2-ге вид., переробл. і допов. - К.: ІВЦ "Видавництво «Політехніка»", 2006. - 20 с.
5. Методичні рекомендації щодо розробки та застосування рейтингових систем оцінювання успішності студентів з навчальних дисциплін / Уклад. В.П. Головенкін. - Вид. 2-ге, виправл. і доповн. - К. : Нац. техн. ун-т України «Київ, політех. ін-т», 2008. - 20 с.
6. Ніколаєва С.Ю. та інші. Ступенева система освіти в Україні та система навчання іноземних мов. - К.: Ленвіт, 1996 (Бібліотечка журналу "Іноземні мови", Вип. 1).
7. Організація та забезпечення процесу навчання іноземної мови в вищих навчальних закладах. / Під ред. С.Ю.Ніколаєвої. - К.: Ленвіт, 1997 (Бібліотечка журналу "Іноземні мови", Вип. 2(4)).
8. Сучасна технологія навчання іншомовного матеріалу в вищих навчальних закладах. /Під ред. С.Ю.Ніколаєвої. - К.: Ленвіт, 1996. (Бібліотечка журналу "Іноземні мови", Вип. 2)
9. Сучасна технологія навчання іншомовного спілкування. / Під ред. С.Ю.Ніколаєвої. - К.: Ленвіт, 1997 (Бібліотечка журналу "Іноземні мови", Вип. 1(3))